

POSTANOWIENIE

Dnia 26 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Krzysztof Wiak (przewodniczący)

SSN Joanna Lemańska

SSN Oktawian Nawrot (sprawozdawca)

w sprawie z protestu W.B.,
przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora
Generalnego,
przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w
dniu 26 czerwca 2025 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

W dniu 16 czerwca 2025 r. W.B. „w związku z wyborami na Prezydenta RP w 2025 r. przeprowadzonymi w dwóch turach, tj. 18 maja i 1 czerwca 2025 r. oraz w związku z przebiegiem kampanii wyborczej”, wniósł o unieważnienie kandydatury (...).

Skarżący wskazał, że „na podstawie licznych doniesień pojawiających się zarówno w mediach tradycyjnych (TV, radio, prasa), jak i w mediach społecznościowych oraz publikacjach internetowych, kandydatura (...) była wspierana i finansowana przez podmioty zagraniczne, co jest złamaniem obowiązującego prawa wyborczego. Jednocześnie, te same podmioty zagraniczne

dyskredytowały w niedopuszczalny sposób innych kandydatów na stanowisko prezydenta RP, w tym (...) oraz (...)”. Skarżący wniósł również „o skierowanie stosownych wniosków w tej bulwersującej sprawie do organów ścigania”.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej w stanowisku z 23 czerwca 2025 r. wskazał, że „stanowisko w zakresie analogicznych zarzutów [Państwowa Komisja Wyborcza] zajęła w odpowiedzi na wezwanie Sądu z dnia 18 czerwca 2025 r. sygn. akt I NSW 9230/25”. W odpowiedzi tej Państwowa Komisja Wyborcza wyraziła opinię, że protest powinien zostać pozostawiony bez dalszego biegu.

Prokurator Generalny w stanowisku z 24 czerwca 2025 r. wniósł o pozostawienie protestu bez dalszego biegu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. 1997 Nr 78, poz. 483 ze zm.) wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie.

Zasady i tryb przeprowadzania wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej oraz warunki ważności tych wyborów określa ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2025, poz. 365, dalej: „k.wyb.”).

Zgodnie z art. 321 § 1 k.wyb. protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 14 dni od dnia podania wyników wyborów do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą. Nadanie w tym terminie protestu w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe jest równoznaczne z wniesieniem go do Sądu Najwyższego. Jak stanowi § 3 wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

W art. 82 § 1 k.wyb. wskazano, że przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu: (pkt1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom,

określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub (pkt 2) naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Stosownie do art. 322 § 1 k.wyb. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 321.

Odnosząc powyższe do rozpatrywanego protestu wyborczego, Sąd Najwyższy uznał, iż skarżący nie wskazał, do naruszenia których przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów mających wpływ na wynik wyborów lub do jakiego przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wynik wyborów, jego zdaniem, doszło. Zarzuty zostały sformułowane w sposób abstrakcyjny i generalny, zaś podnoszone w proteście okoliczności nie zostały powiązane z możliwością naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów mającego wpływ na wynik wyborów lub możliwością dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego.

Co również istotne, skarżący nie kwestionuje wyniku wyborów, lecz domaga się unieważnienia kandydatury (...). W zasadzie brak jest środka prawnego, który umożliwiałby po wyborach doprowadzić do „unieważnienia kandydatury” niewybranego kandydata. Ponadto, brak jest prawnej możliwości, aby czynności takiej dokonać przed wyborami w stosunku do poprawnie zarejestrowanego kandydata. Kodeks wyborczy przewiduje jedynie skargę na odmowę rejestracji kandydata.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 322 § 1 zd. 1 k.wyb., orzekł jak w postanowieniu.

[PS]

[a.t]